

nabitih možarjih, na kar mu je na sv. Križ s še krepkejšim strelom odgovarjal. Drugi den imeli smo priložnost slišati peti pri sv. meši naše mlade „Cecilijance“. Ako pomislimo, da so se pevci še le pol leta vadili, smemo na uspeh, ki se nam je pokazal, ponosni biti. Želeti bi pač bilo, da bi se tako petje tudi drugod gojilo. Mohorska družba podala nam je v „Ceciliji“ zbirko lepih in lahkih pesmi, njih lepoglasje pokaže se pa še le takrat prav, ako se „čveteroglasno“ pojo. Tedaj: „Cecilijo“ na svitlo, tiste neslane poskočnice pa v kot! — Med tem pa, ko Slovenci sv. Cirila in Metodija častijo, kujejo Slatinski Nemci in posilinemci naklepe, kako bi Sotlo ponemčili. Nemško šolo bi radi imeli, — pa cvenka nimajo. Ako se ne motim, so lani nekaj nabirali za domačo šolo, a kje so zdaj tisti denarji, tega ne vem. Letos že spet lovijo za nemško šolo, pa kakor je čutiti, brez posebnega vspeha. Nemški šulverein je že na tako slabem glasu, da njegove pristaše vsakdo kot grabljive volkove izpozna, da-si pridejo prosit v ovčji — čem reči v ženski obleki. Pravijo, da si morajo za Slatino vzgojiti takih strežajev in strežnic, ki bodo nemški znali; a imajo jih na nosu takih, ki nemški znajo, in ki so si že poprej na Slatini mnogo zaslužili, in vendar so jih zdaj odstranili, ter namesto njih samih tujcev navlekli. Ti pridejo sem vsako spomlad, si mošnjček napolnit in Slovence zabavljat. Sicer bomo enkrat po priložnosti še že kaj spregovorili o tistih neotesancih, ki bojda brbrajo nekaj o „aufhenken“ — obesiti — in „med bindišarji si človek ni več svest življenja“.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. V teh dneh je na Dunaju posvetovanje šolskih mož gledé preuredbe učiteljišč. Predlaga se, naj se skrajša ali pa olajša na njih učna tvarina, potem pa naj se napravi učilišče za nje, ki bi kedaj na meščanskih šolah učili. Oboje ni brez vsega, toda naše zaupanje ni veliko, da bode iz nju kedaj resnica. — Kmalu po žetvi snide se na Dunaju več odličnih mož, da sestavi spomenico o sedanjem stanju kmetov in jo izroči potem svitlemu cesarju. Kolikor se čuje, bode v njej nekaj dobrih nasvetov in mi želimo, da ostanejo možje v njej pri stvari ter je ne mahnejo na politično polje. — Grof Schönborn, v drugo izvoljen za dež. poslanca v Og. Gradšču, ni vzprejel izvolitve, pravijo, da na željo grofa Taaffeja. Volilci mislijo ga sedaj pa še voliti v tretje ter je bojda upanje, da se potlej grof ne bode dalje branil poslanstva. Na vsak način so tu spletke, sedaj še skrite, a kedaj pridejo gotovo na svitlo. — Iz tega, kar je minister pl. Gautsch izvedel na potovanju po českih

mestih, sklepajo nekateri, da razveveto po tamšnjih šolah nove rože, za — nemščino. No kdor jih bo čakal, bode jih pa videl. — Naši „žgeci“ Nemci imajo sedaj poleg večih manjših, v Gradcu, Mariboru, v Celju, novo veliko glasilo v „Deutsche Zeitung“ a kake sorte da so, nanzanja nam zadosti to, da jo vredejuje mogočni jud — dr. Hans Friedjung. Ultranemci pa judje, ali vam tu lepo „gliha vkup štrih“! — V Gradcu živi od 1. julija nov šulverein, „šulverein za Nemce“, ta ne mara judov in pravi, da mu ni za ponemčevanje. Ako je zadnje resnica, radi in veseli ga pozdravimo, — Koroški prebivalci na obeh bregovih Drave niso veseli tega, da se reki poravnava struga. Stane bojda neznano veliko denarja, ki pride iz davkov, toda ne daje zagotovljenja, da jih obvaruje posehmal škode vsled povodnji. Ko bi se denar pa naložil na obresti, lahko bi se vsaka škoda popravila z njimi pa bi še preostalo denarja. Misel, kakor je podoba, ni kriva. — Okr. glavar v Kamniku na Kranjskem dobil je neko pismo, v katerem se mu grozi z iztiranjem, ako ne pusti ljudem hoditi prek neke brvi. Ker se ima glavar za Nemca, zagnali so ultranemški lističi strašen hrup, češ, da gre na Kranjskem Nemcu povsodi za življenje. Da ne gre tu za Nemca, vidi vsak, ako le hoče in menimo, da vedó to tudi naši Nemci, toda njim gre za hujskanje in služi jim v to vse, naj je tudi le kako brezimno pismo. — Mestni svet v Trstu bi rad imenoval šolske nadzornike, zakaj? Da bi tako šole še bolj italijančil, toda ni mu obveljalo, kajti te nadzornike imenuje samo c. kr. vlada. Po mestu še širi kolera, vendar še ne znatno in napada le bolj ubožne ljudi. — V Reki pa je kolera že precej huda, doslej je kacic 30 ljudi vsled nje umrlo, ozdravilo pa se jih je menda tudi toliko število. Za mesto, ki ni veliko, je to ljudi že precejšnje število. — V Zagrebu so si precej že v strahu radi kolere in mesto pridno razkužujejo s karbolno kislino, porazsipali so je po mestu že 7500 kilo.

Vnanje države. Da-si turška in črnogorska vladi niste v boju, tepó se vendar na raznih krajih turške in črnagorske čete in pravi se, da se iz teh prask izvije lahko nova vojska. Moj Bog, ali se jim še tla niso dovolj napolnila s krvjo! — Bolgarski knez je Rusom prav trn v peti ali on se zmeni za tole malo in prestraja ravno sedaj sodnije po svoji novi deželi, Vzhodni Rumeliji, ter jih enači onim, ki so v Bolgariji. — Rusi imajo sila veliko vojakov v Besarabiji o rumunski meji in pravijo, da bodo udarili čez bolgarske meje. Ako je na tem kaj resnice, potem se prične z nova huda vojska na Balkanu in ne vé se, kdo da se bo s časom va-njo zapletel. — Kulturna vojska sedaj ponehuje na Nemškem. Uže dobiva škofija za škofijo svojega škofa in kolikor se vidi iz

dosedanjih, ne meša se vlada preveč v cerkvene reči. — Knez Bismarck pride, gredoč iz Gostinjskih toplic, na Dunaj, da se posvetuje z grofom Kalnokyjem, našim skupnim ministrom za zunanje zadeve. To meri na nekaj, brž ko ne hoče se Bismarck zagotoviti avstrijske pomoči, ako pride do vojske med Nemci in Francozi. — Dosedanje ministerstvo na Bavarskem ostane, ker novi vladar, princ Luitpold, ni vzprejel odstopa, tudi naprej na krmilu vlade. Kaj pa poreče na to dež. zbor, ki ne mara tega ministerstva, še ni znano. — Vodja konservativne stranke na Belgijskem, grof Malou je zadnji ponedeljek umrl. Bil je predsednik v ministerstvu. Moža bodo težko pogrešali. — Gladstone pri zadnjih volitvah ni zmagal in tako ne bode nič iz samouprave Ircev. Anglež pač ne izpusti rad, kar ima v krempljih. — Francozi so žive krvi in radi se poprimejo nove misli, posebno ako ugaja njih ponosu. Sedaj govorijo veliko o vojski proti Nemčiji, naj si pridobijo nazaj deželi Loreno in Alzacijo. Vlada je naročila veliko novih pušek in streliva in ljudstvu se ne zdi škode lepega denarja. — V Španiji kraljica udova pridobiva čedalje bolj srca ponosnih Španjcev in strah, da pride republika, zginéva. — Italija ima še vedno svojo kolero, prikaže se čedalje gosteje in na večih mestih. Vsled tega izostanejo tujei, to pa je sila hudo za večino prebivalcev, ki živijo ravno le od tujcev. — Čudno je, da je nekdanji garibaldinec v drž. zboru izprožil misel, naj se kralj sprijazni s sv. Očetom. Lepo bi to že bilo ali mi menimo, da še bode iz te moke težko kaj kruha. Jabelko še ni izzorelo. — Pogaja se Francoska vlada s Kongijsko za mejo ali pogajanje se je pretrgalo, ker niso našli onih krajev, ki bi po pogodbi imeli delati mejo. To je pač čudna pogodba, ki govori o krajih, katerih ni moči najti.

Za poduk in kratek čas.

Spomini iz minolih časov.

(Dalje.)

Pobožnosti pri kipu pospešiti, je bilo napravljenih več ustanov.

1) Ana Beatrika pl. Gallenstein, roj. Kaltenhausen je dne 12. aprila 1686 sporočila za litanije po nedeljah 3000 fl.

2) Marija Rozalija grofinja Dietrichstein, roj. Herberstein je legirala 16. maja 1726 2000 fl. za večno luč pri kipu. Kar bi se prihranilo, naj bi se obrnilo za olepšanje kipa.

3) Andrej Mandl in po njegovi smrti njegovi dediči so dne 1. avgusta 1723 ustanovili dve lampici, ki morate po noči goreti.

4) Andrej Winkelberger, pek v Graciu, je za pobožnost pri kipu sporočil 15. maja 1757 300 gld.

5) Dizmas pl. Geyer pa 3 očenaše in 3 češčenja si Marije za verne duše vsako večer po litanijah 300 gld.

6) Janez Jernej Salzburger je h kipu sporočil 20. maja 1763 300 gold. — neka dekla l. 1763 30 gld., nek pek 1767 5 gld. in deželna vlada je iz neke zapuščine izročila 170 gld.

Vsled c. k. prepovedi od 4. junija 1782 so litanije po večerih prenehale in tudi svečava se je opustila. Oboje se je preneslo v mestno farno cerkev, v kateri so se litanije v osmini trojiške nedelje opravljale. Procesija je še ostala.

Vladni komisar pobožnosti, gubernijalni stotnik Janez Kajetan Wieser pl. Ehrenhofen je izročil l. 1783 obresti za pobožnosti pri kipu mestni fari; 470 gld. pa, ki so se bili prihranili, so dne 16. maja 1786 izročili začasnemu verskemu zalogu.

L. 1787 je kip presv. Trojice bil že v precej slabem stanu; podoba se je pri močnem vetru semtertje majala in bilo se je bati, da se bo podrla. Zato so jo podprli in sklenoli, da jo bodo podrli in postavili novo. Sprvega je vlada namerjavala, nov kip postaviti na sredi velikega trga, — a ker bi vsled tega morali o času sejmov tri šotore odstraniti, so se odločili slednjič zopet za staro torišče. Toda, da bi bilo več prostora, naj bi se manjši kipi odstranili in zemljišče na okolo poravnalo.

Dne 29. maja 1790 je zopet stala; stroški so znašali 1134 fl. 28½ kr. Poravnali so se deloma s svoto, katera se je bila verskemu zalogu izročila, deloma z obrestmi Dietrichsteinove ustanove, deloma pa z milodari. Manjkalo je sedaj le še primerne napisa. Vlada je dotični načrt izročila gimnazijalnemu prefektu Mihalu Brdnic-u, rodom Slovencu iz Slovenjega Grada, naj ga z drugimi strokovnjaki tako priredi, da bo zgodovinsko resničen. Napis naj naznanja, da kipa ni ponoviti dalo mesto, — ne meščani, ampak vsled dovoljenja rajnega cesarja se je ponovil o nastopu novega cesarja z ustanovninami. Ker so pa razni dobrotniki obljubili še dolžno svoto — v znesku 300 gld. poravnati, naj bi se v napisu tudi ti omenili. To se je zgodilo.

(Konec prih.)

Smešnica 28. Mlad človek, ki se je prav rad v verske zadeve mešal, pripoveduje v neki družini, da se duše po smrti res selijo iz človeka v živali, ker še sam dobro pomni, ko je on bil zlato tele. Prebrisana gospá pa mladega modrijana prav dobro plača, rekoč: „Gospod, ne bojte se, razen zlatovine niste še prav nič zgubili od takrat.“